

การพัฒนาความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองและความยึดมั่นผูกพันในการเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียน

ร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสัน

**The Development of Poetry Writing Ability and Learning Engagement
of Prathomsuksa 6 Students by Using the Close Reading and
Writing Process of Timmermans and Johnson**

อรรณวุฒิ ยงไรสง และ พิณพนธ์ คงวิจิตร

มหาวิทยาลัยศิลปากร

Attawut Yongthaisong and Pinpon Kongwijit

Silpakorn University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: yongthaisong_a@su.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองโดยใช้กระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสันหลังการทดลองและ 2) เปรียบเทียบความยึดมั่นผูกพันในการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสัน ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-Experimental Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 14 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากและใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่มจำนวน 1 โรงเรียน เครื่องมือวิจัย ได้แก่ 1) แบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งบทร้อยกรอง 2) แบบสอบถามความยึดมั่นผูกพันในการเรียน วิเคราะห์คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งบทร้อยกรอง หลังการทดลองโดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และ t-test วิเคราะห์คะแนนของแบบสอบถามความยึดมั่นผูกพันในการเรียนโดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และ t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนมีความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($M = 84.39$, $SD = 7.91$) 2) นักเรียนมีความยึดมั่นผูกพันในการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($M = 4.29$, $SD = 0.15$)

* วันที่รับบทความ : 27 พฤษภาคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 25 มิถุนายน 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 29 มิถุนายน 2567

Received: May 27 2024; Revised: June 25 2024; Accepted: June 29 2024

คำสำคัญ: การแต่งบทร้อยกรอง; ความยึดมั่นผูกพัน; การอ่านละเอียด

Abstract

The objectives of this study were 1) to study the poetry writing ability after using the Close Reading and Writing Process of Timmermans and Johnson , and 2) to compare learning engagement before and after using the Close Reading and Writing Process of Timmermans and Johnson. The purposive sampling group consists of 14 students in Prathomsuksa 6. The tools used consisted of 1) the poetry writing ability test and 2) the learning engagement questionnaire. The statistics used to analyze the poetry writing ability posttest and learning engagement score were mean (M), standard deviation (SD), and t-test dependent. The results found that 1) the poetry writing ability was equal to $M = 84.39$, $SD = 7.91$, and significantly higher than the criteria set at .05 level, and 2) the learning engagement after using Timmermans and Johnson's Close Reading and Writing Process for Writing Poetry ($M = 4.29$, $SD = 0.15$) was higher than before using it at the statistically significant level. 05.

Keywords: Poetry writing; Learning Engagement; Close Reading

บทนำ

ในปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดตัวชี้วัดเกี่ยวกับการแต่งบทร้อยกรองทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา โดยเริ่มตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 การกำหนดให้การแต่งบทร้อยกรองเป็นสาระการเรียนรู้สำคัญในหลักสูตรข้างต้น ทำให้ทุกสถานศึกษาจัดการเรียนรู้เรื่องการแต่งบทร้อยกรองเพื่อมุ่งหวังให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญเห็นคุณค่าของมรดกทางภาษาของไทย อีกทั้งนักเรียนจะได้แต่งบทร้อยกรองเพื่อถ่ายทอดความคิดมีความเพลิดเพลินเพื่อสืบทอดเป็นสมบัติทางปัญญาของไทยไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551; สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์, 2541)

อย่างไรก็ดี แม้การแต่งบทร้อยกรองจะมีความสำคัญมาก แต่เมื่อสัมภาษณ์นักวิชาการที่มีประสบการณ์การจัดประกวดแต่งบทร้อยกรองของนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ปัญหาการแต่งบทร้อยกรองของนักเรียนไทยมี 4 ประการหลัก คือ 1) การใช้เสียงวรรณยุกต์ในวรรคท้ายผิด 2) การชิงสัมผัส 3) การใช้สัมผัสเลื่อน 4) การใช้สัมผัสสระเสียงสั้นกับสระเสียงยาว อภิปรายได้ว่าครูในปัจจุบันอาจสอนผิดวิธี คือ ไม่สอนให้นักเรียนคุ้นเคยกับจังหวะและทำนองก่อน การสอนจึงลุ่มเหลว ดังนั้น ครูควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้รู้จักกับบทร้อยกรองเสมอ ๆ (บุญยเสนอ ตริวิเศษ, 31 กรกฎาคม 2565) ข้อมูลการสัมภาษณ์นักวิชาการข้างต้นชี้ให้เห็นว่าแม้นักเรียนกลุ่มประกวดก็ยังคงประสบปัญหาด้านการแต่งบทร้อยกรอง ดังนั้นนักเรียนทั่วไปจึงย่อมประสบปัญหาในการแต่งบทร้อยกรองมากกว่านักเรียนกลุ่มประกวด

ผู้วิจัยจึงได้สัมภาษณ์ครูภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนบ้านดอนยาว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 เกี่ยวกับปัญหาการแต่งบทร้อยกรอง สรุปได้ว่า 1) นักเรียนจำฉันทลักษณ์ไม่ได้ ทำให้คำสัมผัสบังคับระหว่างวรรคผิด 2) นักเรียนมีคลังคำน้อย เลือกใช้คำไม่หลากหลาย ไม่ชัดเจน และใช้คำไม่สัมพันธ์กับเนื้อหาที่แต่ง 3) นักเรียนไม่ชอบอ่านบทร้อยกรองเพราะเข้าใจยาก และต้องถอดความทำให้ไม่ชอบเรียนเรื่องการแต่งบทร้อยกรองและมองว่า การแต่งบทร้อยกรองเป็นเรื่องยาก (ธัญญาณีย์ สิทธิโชควรสกุล, 2 สิงหาคม 2565) ข้อมูลการสัมภาษณ์ สะท้อนว่า นักเรียนที่ศึกษาต่อชั้นมัธยมศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจในการแต่งบทร้อยกรอง

ยิ่งไปกว่านั้น เมื่อพิจารณาจากข้อมูลจากบันทึกผลหลังสอนย้อนหลัง 2 ปีของผู้วิจัย พบปัญหาในการจัดการเรียนรู้การแต่งบทร้อยกรอง คือ 1) นักเรียนคิดว่าการแต่งบทร้อยกรองเป็นเรื่องยากและไกลตัวจึงรู้สึกเบื่อหน่ายและไม่มีความมั่นใจ 2) นักเรียนไม่สามารถประสบการณ์ที่มีมาถ่ายทอดเป็นคำและข้อความเพื่อแต่งเป็นบทร้อยกรองได้ 3) นักเรียนจำฉันทลักษณ์ไม่ได้หรือบางครั้งจำฉันทลักษณ์ได้แต่ไม่สามารถนำไปใช้ในการแต่งได้ 4) นักเรียนมีคลังคำน้อยส่งผลให้เลือกใช้คำเพื่อนำมาแต่งบทร้อยกรองไม่ได้ 5) แต่งวรรคขึ้นต้นไม่ได้เพราะขาดการลำดับเรื่อง และ 6) นักเรียนลอกบทร้อยกรองจากอินเทอร์เน็ตมาปรับส่ง และ 7) ครูสอนโดยเน้นการบรรยายทำให้นักเรียนรู้สึกเบื่อ

ปัญหาการจัดการเรียนรู้การแต่งบทร้อยกรองข้างต้นสอดคล้องกับผลจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแต่งบทร้อยกรองระดับประถมศึกษาของสุรัตน์ คำหอมชื่น (2558: 3) และ รัตถภรณ์ คำกมล (2558: 3-4) ที่ระบุว่านักเรียนไม่สามารถแต่งบทร้อยกรองได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ เนื้อหาไม่สมบูรณ์ ขาดแรงจูงใจในการเรียนไม่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์และการทำงานร่วมกันกับเพื่อน ขาดความกระตือรือร้นจนไม่สามารถแต่งบทร้อยกรองได้ ข้อมูลจากบันทึกหลังสอนและภาพสะท้อนจากงานวิจัย

จากการการสัมภาษณ์นักวิชาการที่มีประสบการณ์ในการจัดประกวดการแต่งบทร้อยกรองระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การสัมภาษณ์ครูภาษาไทย และการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแต่งบทร้อยกรอง สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เรื่องการแต่งบทร้อยกรองยังคงประสบปัญหาเนื่องจากนักเรียนคิดว่าการแต่งบทร้อยกรองเป็นเรื่องที่ยากและไกลตัว นักเรียนไม่สามารถนำประสบการณ์ มาถ่ายทอดเป็นคำได้ อีกทั้งนักเรียนยังขาดประสบการณ์ในการอ่านบทร้อยกรอง ส่งผลรู้สึกเบื่อหน่ายและมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาไทย

ผลของการที่นักเรียนมีเจตคติที่ไม่ดีต่อวิชาภาษาไทยจะทำให้นักเรียนไม่อยากเรียนวิชาภาษาไทยตามลำดับ การจัดการเรียนรู้เรื่องการแต่งบทร้อยกรองจึงต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีความยึดมั่นผูกพันในการเรียน (Student Engagement) เพราะการที่นักเรียนมีความสนใจและมีส่วนร่วมในการเรียนสะท้อนให้เห็นถึงความกระตือรือร้น ความอบอุ่นและมีปฏิสัมพันธ์ มีความรู้ความเข้าใจในการแต่งบทร้อยกรอง และมีพัฒนาการทางพฤติกรรมและอารมณ์เชิงบวก

กระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสัน เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้หนึ่งที่สามารถพัฒนาความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองและความยืดหยุ่นผูกพันในการเรียนของผู้เรียนได้ กระบวนการดังกล่าวพัฒนาโดยคาร์เรน ทิมเมอร์แมนส์ ปัจจุบันตำแหน่งรองศาสตราจารย์ที่มหาวิทยาลัยแปซิฟิก (Pacific University) และแองจี จอห์นสัน เป็นครูสอนระดับประถมศึกษาที่โรงเรียนดानीโบ (Danebo Elementary) (Timmermans and Johnson, 2017: 360-357) ประกอบด้วยการจัดการเรียนรู้ 6 ขั้น ได้แก่ขั้นที่ 1 วิเคราะห์บทกวี เติมสีสัน (Color Poem Analysis) ขั้นตอนนี้ให้นักเรียนฟังครูอ่านบทร้อยกรองอย่างละเอียด เพื่อเข้าใจความหมายและเกิดอารมณ์ความรู้สึกเชื่อมโยงประสาทสัมผัสทั้ง 5 ด้าน โดยให้นักเรียนพิจารณาคำต่าง ๆ และใช้สีถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อคำในบทร้อยกรอง ขั้นที่ 2 รายการอาหาร ผสานสัมผัส (Food Charts) ขั้นตอนนี้ให้นักเรียนได้เพิ่มประสบการณ์ในการสัมผัสอาหารด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 ด้าน ส่งผลให้นักเรียนเกิดอารมณ์ความรู้สึกได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นและถ่ายทอดเป็นคำหรือข้อความได้ชัดเจน ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนความรู้สึกฝึกเขียนตามขั้นตอน (Shared Write) ขั้นตอนนี้ให้นักเรียนจะได้เรียนรู้ฉันทลักษณ์พร้อมกับเพื่อนและนำคำหรือข้อความมาแต่งเป็นบทร้อยกรอง ขั้นที่ 4 อิสระทางความคิด ลิขิตร้อยกรอง (Independent Write) ขั้นตอนนี้ให้นักเรียนนำคำหรือข้อความมาแต่งเป็นบทร้อยกรอง ตามฉันทลักษณ์ด้วยตนเองโดยมีเพื่อนในห้องและครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ขั้นที่ 5 สื่อสารงานประพันธ์สร้างสรรค์ศิลปะ (Art) ขั้นตอนนี้ให้นักเรียนได้วาดภาพหรือใช้งานศิลปะต่าง ๆ ประกอบบทร้อยกรองที่ตนเองแต่งเพื่อถ่ายทอดความคิด ขั้นที่ 6 ห้องโลกบทกวี เวทีนักเรียนกลอน (Showcase) ขั้นตอนนี้ให้นักเรียนได้จัดแสดงผลงานอธิบายแนวคิดเกี่ยวกับผลงานของตน

ดังที่กล่าวมาข้างต้น การจัดการเรียนรู้โดยกระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสันจะส่งผลให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองจากประสบการณ์และประสาทสัมผัสทั้ง 5 ด้านในการสื่อความหมายออกมาเป็นคำหรือข้อความและแต่งเป็นบทร้อยกรองได้ อีกทั้งการอ่านละเอียดยังสามารถพัฒนาความยืดหยุ่นผูกพันในการเรียนได้เพราะมีขั้นตอนที่นักเรียนต้องร่วมกิจกรรมการเรียนรู้กับเพื่อนและครูในทุกขั้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจใช้กระบวนการอ่านละเอียดเพื่อของทิมเมอร์แมนและจอห์นสันให้นักเรียนได้เรียนรู้การแต่งบทร้อยกรองความยืดหยุ่นผูกพันในการเรียนของนักเรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสัน
2. เพื่อเปรียบเทียบความยืดหยุ่นผูกพันในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสันก่อนและหลังการทดลอง

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-Experimental Research) มีแบบแผนการวิจัยจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

1. แผนการวิจัยเพื่อศึกษาความสามารถในการแต่งบทร้อยกรอง

การทดลองกลุ่มเดียวแบบ One-shot Case Study ที่มีการจัดกระทำตัวแปรและวัดผลหลังจากการจัดการเรียนรู้ครั้ง (บุญมี พันธุ์ไทย, 2554: 94) โดยแบบแผนการวิจัยมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แบบแผนการวิจัยการวัดความสามารถในการแต่งบทร้อยกรอง

E	-	X	O ₁
---	---	---	----------------

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนวิจัย

เมื่อ	E	แทน	กลุ่มทดลอง
	X	แทน	การจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสัน
	O ₁	แทน	การวัดความสามารถในการแต่งบทร้อยกรอง

2. แผนการวิจัยเพื่อศึกษาความยึดมั่นผูกพันในการเรียน

การทดลองกลุ่มเดียวโดยวัดก่อนและหลังการทดลอง (The One – Group Pretest-Posttest Design) ที่มีการเปรียบเทียบความเปลี่ยนแปลงของตัวแปรก่อนการทดลองและหลังการทดลอง (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 144) มีแบบแผนการวิจัย ดังนี้

ตารางที่ 2 แบบแผนงานวิจัยเพื่อศึกษาความยึดมั่นผูกพันในการเรียน

E	-	O ₁	X	O ₂
---	---	----------------	---	----------------

กำหนดให้	O ₁	คือ	การวัดความยึดมั่นผูกพันในการเรียนก่อนการจัดการเรียนรู้	
	X	คือ	การลองจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสัน	
	O ₂	คือ	การวัดความยึดมั่นผูกพันในการเรียนหลังการจัดการเรียนรู้	

ประชากร และตัวอย่างวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนขยายโอกาสศูนย์เครือข่ายที่ 1 โนนแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 6 ห้อง นักเรียน 138 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านดอนยาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 จำนวน 14 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลากและใช้โรงเรียนเป็นหน่วยสุ่มจำนวน 1 โรงเรียน

เครื่องมือวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย

แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสัน เรื่อง การแต่งบทร้อยกรอง จำนวน 4 แผน ใช้เวลาในการทดลอง 3 สัปดาห์ รวม 12 ชั่วโมง ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องกลอนสี่จำนวน 2 แผน และแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องกาพย์ยานี 11 จำนวน 2 แผน โดยออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้อ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสัน 5 ขั้น ได้แก่ ได้แก่ 1) วิเคราะห์บทกวี เติมสี่สัน 2) รายการอาหาร ผสานสัมผัส 3) แลกเปลี่ยนความรู้สึก ฝึกเขียนตามขั้นตอน 4) อธิบายทางความคิด ลิขิตร้อยกรอง 5) สื่อสารงานประพันธ์ สร้างสรรค์ศิลปะ เมื่อผู้วิจัยพัฒนาแผนดังกล่าวแล้วได้นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประกอบด้วย 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนแต่งบทร้อยกรอง 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย ประเมินและตรวจสอบความถูกต้องหลังการประเมินพบว่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67-1.00 ถือว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) และปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในการวิจัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองมีลักษณะเป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย ใช้วัดความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองหลังการทดลอง เมื่อผู้วิจัยพัฒนาแบบทดสอบดังกล่าวพร้อมด้วยเกณฑ์การประเมินแล้วได้นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประกอบด้วย 1) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนแต่งบทร้อยกรอง 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล ประเมินและตรวจสอบความถูกต้องซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67-1.00 ถือว่าแบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองหลังการทดลองมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีคุณสมบัติเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพรายข้อ โดยหาค่าดัชนีความยากง่าย ค่าดัชนีอำนาจจำแนก ผลปรากฏว่า ค่าดัชนีความยากง่ายของแบบทดสอบ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าดัชนีอำนาจจำแนกของแบบทดสอบมีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป แสดงว่าแบบทดสอบวัดความสามารถใช้ได้ จากนั้นจึงนำผลของการประเมินแบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองมาหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน (Rater Agreement Index: RAI) เพื่อความชัดเจนและสื่อความได้ตรงกัน ผลปรากฏว่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินมีค่าเท่ากับ 0.98 แสดงให้เห็นว่าแบบทดสอบชุดนี้มีคุณภาพ

2.2 แบบสอบถามความยึดมั่นผูกพันในการเรียนด้วยกระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสัน จำนวน 18 ข้อ โดยมีองค์ประกอบความผูกพันในการเรียน 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ความยึดมั่นผูกพันด้านความรู้ความเข้าใจ ความยึดมั่นผูกพันด้านพฤติกรรมและความยึดมั่นผูกพันด้านอารมณ์ เมื่อผู้วิจัยพัฒนาแบบสอบถามดังกล่าวแล้วได้นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ประกอบด้วย 1) ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาไทย 2) ผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผล 3) ผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาประเมินและตรวจสอบความถูกต้องซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67-1.00 ถือว่าแบบสอบถามความยึดมั่นผูกพันในการเรียน มีความสอดคล้องอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ซึ่งผลสรุปดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 0.95 หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งมีคุณสมบัติเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยแสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามชุดนี้มีคุณภาพ

การวิจัยและเก็บข้อมูล

1.1 วัดความยึดมั่นผูกพันในการเรียนภาษาไทยก่อนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แบบสอบถามความยึดมั่นผูกพันในการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เวลา 30 นาที เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการอภิปราย

1.2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยตามแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มทดลองโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องกลอนสี่และกาพย์ยานี 11 จำนวน 4 แผน 3 สัปดาห์ รวมเวลาทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง ผู้วิจัยบันทึกการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นี้ทุกชั่วโมง

1.3 วัดความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองหลังการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองเพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการอภิปรายผลการวิจัย

1.4 ประเมินความยึดมั่นผูกพันในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบสอบถามความยึดมั่นผูกพันในการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เวลา 30 นาที

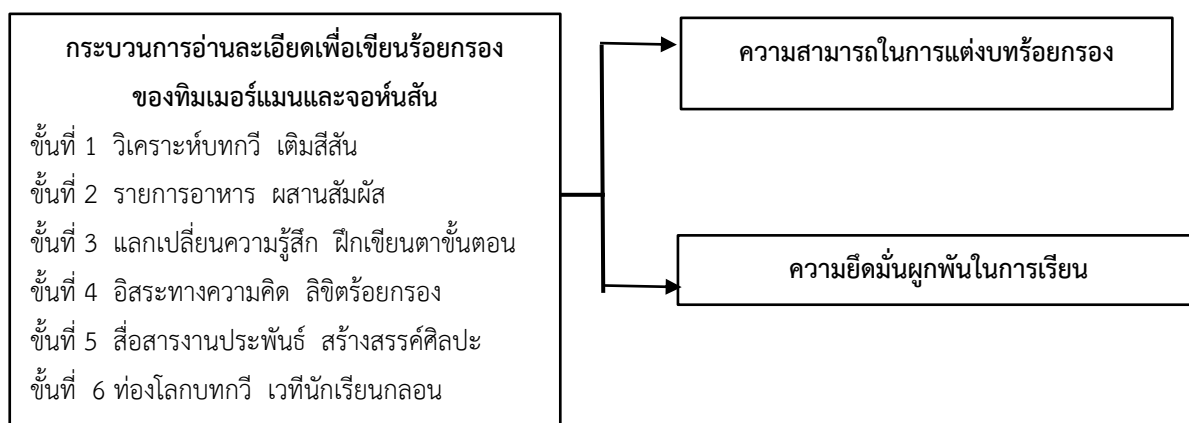
วิเคราะห์ข้อมูล

1.1 วิเคราะห์คะแนนแบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองโดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และใช้ One-Sample T-test

1.2 วิเคราะห์คะแนนของแบบสอบถามความเชื่อมั่นผู้ฝึกฝนในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการทดลอง โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และ Paired-Samples T-test

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษากระบวนการอ่านละเอียดย่อยเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสัน (Introducing and Sustaining Close Reading and Writing Through Poetry) สำนักพิมพ์ John Wiley & Sons พัฒนาโดยคาร์เรน ทิมเมอร์แมนส์ซึ่งเป็นรองศาสตราจารย์ที่ Pacific University และแองจี้ จอห์นสัน เป็นครูสอนระดับประถมศึกษาที่ Danebo Elementary School (Timmermans & Johnson, 2017: 357-362)

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการพัฒนาความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองและความเชื่อมั่นผู้ฝึกฝนในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามลำดับต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการอ่านละเอียดย่อยเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสัน

จากการศึกษาความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการอ่านละเอียดย่อยเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสันโดยใช้แบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองหลังการทดลองวิเคราะห์คะแนนแบบทดสอบวัด

ความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองหลัง ซึ่งสถิติที่ผู้วิจัยใช้ได้แก่ ใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และใช้ One-Sample T-test เปรียบผลความสามารถตามแนวคิดของ Bloom (1971) ซึ่งแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้

80-100 คะแนน หมายถึง มีความสามารถมาก

60-79 คะแนน หมายถึง มีความสามารถปานกลาง

ได้คะแนน น้อยกว่าร้อยละ 60 หมายถึง มีความสามารถน้อย รายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสันหลังการทดลอง

การทดลอง	N	คะแนนเต็ม	M	SD	t	P*
ความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	14	100	84.39	7.91	3.33	0.01*

* $p < .05$

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสันทั้ง 14 คน พบว่า ความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองนักเรียนมีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 84.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 7.91 ความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองของนักเรียนมีความสามารถสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความยึดมั่นผูกพันในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสันก่อนและหลังการทดลอง

วิเคราะห์คะแนนของแบบสอบถามความยึดมั่นผูกพันในการเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองหลังการทดลอง โดยใช้ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และ t-test โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความยึดมั่นผูกพันในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสัน ก่อนก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

การทดลอง	N	คะแนนเต็ม	M	SD	t	P*
ก่อนการทดลอง	14	5	2.14	0.21	38.71	.00*
หลังการทดลอง	14	5	4.29	0.15		

*p < .05

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความยึดมั่นผูกพันในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสัน ก่อนการทดลองและหลังการทดลองทั้ง 14 คน มีผลดังนี้ ก่อนการทดลองมีความยึดมั่นผูกพันในการเรียน ค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 2.14 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.21 และหลังการทดลองมีความยึดมั่นผูกพันในการเรียนค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.29 เห็นด้วยระดับเห็นด้วยมาก ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.15 และแบ่งผลการศึกษาความยึดมั่นผูกพันในการเรียนเป็นรายด้าน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ผลการศึกษาความยึดมั่นผูกพันในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสัน ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง แยกตามองค์ประกอบ

องค์ประกอบความยึดมั่น ผูกพันในการเรียน	N	คะแนน เต็ม	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t	P*
			M	SD	M	SD		
ด้านความรู้ความเข้าใจ	14	5	2.17	0.24	4.13	0.19	17.11	.00*
ด้านพฤติกรรม	14	5	2.10	0.15	4.37	0.29	25.64	.00*
ด้านอารมณ์	14	5	2.14	0.19	4.40	0.36	20.61	.00*

*p < .05

จากตารางที่ 14 ผลการศึกษาความยึดมั่นผูกพันในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสันก่อนการทดลองและหลังการทดลอง พบว่า หลังการทดลองมีความยึดมั่นผูกพันในการเรียนมากกว่าก่อนการทดลองทั้ง 3 ด้าน ซึ่งเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดตามลำดับค่าเฉลี่ยความยึดมั่นผูกพันในการเรียนหลังการทดลอง ดังนี้ ลำดับที่ 1 ความยึดมั่นผูกพันด้านอารมณ์มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.40 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.36 ลำดับที่ 2 ความยึดมั่นผูกพันในการเรียนด้านพฤติกรรม คือ มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.37 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.29 ลำดับที่ 3 ความยึดมั่นผูกพัน

ในการเรียนด้านความรู้ความเข้าใจ มีค่าเฉลี่ย (M) เท่ากับ 4.13 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เท่ากับ 0.19

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองและความยึดมั่นผูกพันในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสันมีคะแนนความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีความยึดมั่นผูกพันในระดับมาก

ผู้วิจัยมีประเด็นในการอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. การอภิปรายผลเกี่ยวกับความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสัน พบว่านักเรียนมีคะแนนความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อเทียบกับเกณฑ์วัดความสามารถตามแนวคิดของ Bloom (1971: 8) เนื่องจากกระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสันมีขั้นตอนที่ครอบคลุมการแต่งบทร้อยกรองอย่างครบถ้วน รายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์บทกวี เดิมสี่ส้น เป็นขั้นที่นักเรียนได้อ่านบทร้อยกรองอย่างละเอียด โดยครูกำหนดสีแทนความรู้สึกแล้วอ่านบทร้อยกรองให้นักเรียนฟัง นักเรียนใช้สมาธิในการฟังพร้อมกับหลับตาและจินตนาการอย่างตั้งใจเมื่ออ่านจบนักเรียนใช้ดินสอสีวงกลมรอบคำตามสีที่แทนความรู้สึก จากนั้นให้นักเรียนใช้สมาธิในการอ่านบทร้อยกรองอย่างละเอียดด้วยตนเองอีกครั้งเพื่อวิเคราะห์คำ กิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นนี้ส่งผลให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำที่พบในบทร้อยกรองอย่างถ่องแท้ การที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกพิจารณาบทร้อยกรองอย่างละเอียดสอดคล้องกับที่อิงอร สุพันธุ์วณิช (2558: 42) กล่าวว่า การอ่านละเอียดเป็นบันไดสำคัญที่จะทำให้เข้าถึงรสของบทอ่านได้อย่างลึกซึ้งและกว้างขวางและสอดคล้องกับงานวิจัยของ Neddeau (2016: 433-439) ที่ได้ศึกษาเรื่องการอ่านละเอียดพบว่า การอ่านละเอียดมีความเหมาะสมกับนักเรียน เพราะการอ่านอย่างละเอียดช่วยกระตุ้นให้นักเรียนได้เรียนรู้จากการอ่านจริง นักเรียนสามารถคาดเดาความหมายคำศัพท์ที่ไม่คุ้นเคยในลักษณะเน้นความคิดสร้างสรรค์และเน้นคำตอบที่ถูกต้อง การที่นักเรียนสามารถอ่านตัวบทอย่างละเอียดจึงทำให้นักเรียนเข้าใจความสำคัญของการใช้คำที่สรรมาใช้ในบทร้อยกรองและเข้าใจความหมายของคำในบทร้อยกรองได้ลึกซึ้งมากขึ้นเป็นปัจจัยประการหนึ่งที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองสูงขึ้น

ขั้นที่ 2 รายการอาหาร ผสานสัมผัส เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้บทร้อยกรองโดยวิธีการอ่านละเอียดแล้วในขั้นนี้ครูได้นำเสนอรายการอาหารและติดไว้หน้าห้อง ขั้นตอนนี้ นักเรียนทุกคนต่างสนใจรายการอาหาร หลังจากนั้นครูนำอาหารที่จัดเตรียมวางไว้บนโต๊ะ นักเรียนเดินมาหยิบตามรายการที่ครูกำหนดและวางไว้

บนโต๊ะตัวเองจากนั้นสัมผัสลักษณะของอาหารโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 โดยมีครูถามคำถามเพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นพร้อมกับให้นักเรียนจดบันทึกคำที่ได้จากการเรียนรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้ง 5 อันประกอบด้วยรูป รส กลิ่น เสียง และสัมผัสลงในสมุดบันทึก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นนี้จะส่งผลให้นักเรียนเรียนรู้ด้วยการใช้ประสาทสัมผัสเพื่อให้ได้คลังคำเพื่อนำไปใช้ในการแต่งบทร้อยกรอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Baart (2002: 98-103) ที่ได้ศึกษาเรื่องการใช้ประสาทสัมผัสในการสอนเขียนบทร้อยกรองผ่านความรู้สึก มองเห็นได้กลิ่น สัมผัส และได้ยิน ซึ่งพบว่าการจัดการเรียนรู้ด้วยประสาทสัมผัสช่วยให้นักเรียนมีความคิดอย่างลึกซึ้งและสร้างสรรค์จนสามารถนำประสบการณ์ที่ได้ไปใช้ในการแต่งบทร้อยกรองได้ และ Paiva (2020: 6) ได้ศึกษาเรื่อง การแต่งบทร้อยกรองโดยใช้วิธีการทางประสาทสัมผัสที่หลากหลายพบว่า การรับรู้อารมณ์ของบทร้อยกรองและประสาทสัมผัสมีความสัมพันธ์กันเพราะสามารถสื่อถึงความรู้สึกภายในและพฤติกรรมที่แสดงออกมา ตลอดจนความคิดของผู้แต่งได้อย่างลึกซึ้ง การที่กระบวนการนี้ส่งเสริมให้นักเรียนได้ใช้ประสบการณ์ผ่านประสาทสัมผัสในการพัฒนาการเขียนทำให้ความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองสูงขึ้น

ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนความรู้สึก ฝึกเขียนตามขั้นตอน เมื่อนักเรียนมีคลังคำจากการอ่านละเอียดและการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 จากการสัมผัสอาหารแล้ว ในขั้นนี้นักเรียนได้เรียนรู้ฉันทลักษณ์และฝึกแต่งบทร้อยกรองร่วมกันกับเพื่อน ในช่วงแรกนักเรียนเรียนรู้ฉันทลักษณ์และฝึกแต่งบทร้อยกรองร่วมกันโดยครูเป็นผู้กำหนดหัวข้อ ข้อมูลการบันทึกหลังสอนพบว่า นักเรียนมีคลังคำศัพท์เพิ่มมากขึ้นจากกิจกรรมการเรียนรู้กิจกรรมในขั้นที่ 1 และในขั้นที่ 2 ในขั้นนี้จึงได้ฝึกร้อยเรียงคำตามฉันทลักษณ์ร่วมกันกับเพื่อน นักเรียนจึงมีความสุขสนุกสนาน กล้าแสดงออกและอยากที่จะเรียนรู้เพราะสามารถนำคลังคำของตนเองที่มีอยู่มาแต่งบทร้อยกรองให้ถูกต้องในแต่ละวรรคจนครบบทร่วมกับเพื่อน สอดคล้องกับแนวคิดของ Johnson and Johnson (1994: 23-26) ที่กล่าวว่า การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันจะให้นักเรียนได้เรียนรู้การทำงานและความคิดจากเพื่อนเพื่อนำมาพัฒนากระบวนการคิดของตน อีกทั้งเป็นการส่งเสริมสัมพันธ์ภาพที่ดีต่อกันและรู้จักรับฟังความคิดเห็นและเรียนรู้เหตุผลของกัน วิธีดังกล่าวนี้เองทำให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดีและทำให้เกิดพื้นฐานในการแต่งบทร้อยกรองได้อย่างถูกต้อง

ขั้นที่ 4 อิสระทางความคิด ลิขิตร้อยกรอง เมื่อนักเรียนมีคลังคำ เรียนรู้ฉันทลักษณ์และฝึกแต่งบทร้อยกรองได้แล้วในขั้นนี้เป็นขั้นที่นักเรียนได้นำเสนอความรู้ อารมณ์ความรู้สึก ความคิด และประสบการณ์ผ่านการแต่งบทร้อยกรองด้วยตนเอง ถือเป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ใช้ความสามารถ และความคิดของตนเองอย่างอิสระและสร้างสรรค์ กิจกรรมการเรียนรู้ขั้นที่ 4 นี้จึงสอดคล้องกับที่ สมจิต สวธนไพบูลย์ (2535: 7-11) กล่าวว่ากิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนได้ลงมือทำด้วยตนเอง ได้แสดงความคิด และกล้าแสดงออกเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างแท้จริงและสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ Nancy (1978: 2857-2858) เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการแต่ง

บทร้อยกรองพบว่า การแบ่งงานให้นักเรียนฝึกแต่งบทร้อยกรองและนำเสนอผลงานด้วยตนเอง เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักริเริ่มนำเสนอความคิดเพื่อแต่งบทร้อยกรองของตนเอง กิจกรรมการเรียนรู้เช่นนี้ส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการแต่งบทร้อยกรอง

ขั้นที่ 5 สื่อสารงานประพันธ์ สร้างสรรค์ศิลปะ เป็นขั้นที่นักเรียนจะได้ใช้จินตนาการในการสร้างงานศิลปะประกอบบทร้อยกรองอย่างสร้างสรรค์พร้อมนำเสนอแนวคิดและแรงบันดาลใจหน้าชั้นเรียน ข้อมูลจากบันทึกหลังสอนพบว่า นักเรียนสามารถใช้จินตนาการในการเชื่อมโยงความคิดจากบทร้อยกรองเป็นภาพวาดได้ มีความสร้างสรรค์ แปลกใหม่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Smajdek and Selam (2016: 163-168) ที่ได้ศึกษาการใช้ภาพเพื่อสื่อความหมายจากงานเขียน พบว่า นักเรียนสามารถใช้ภาพอธิบายความหมายงานเขียนได้มากกว่าการพูดบรรยายเพียงอย่างเดียว และการวาดภาพสามารถสื่อความหมายได้ดีกว่าการพูดและการเขียนอธิบายอีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมความคิดและจินตนาการ ทั้งนี้การวาดภาพเพื่อนำเสนอบทร้อยกรองสามารถช่วยให้นักเรียนสื่อแนวคิดและคำในบทร้อยกรองออกมาได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเป็นประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อนำไปต่อยอดในการแต่งบทร้อยกรองครั้งต่อไป

กระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสันเป็นกระบวนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมและปฏิบัติจริงในทุกขั้น อีกทั้งกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละขั้นมีความแปลกใหม่นักเรียนเริ่มเรียนรู้จากเรื่องง่ายและใกล้ตัวผ่านการฝึกร่วมกันกับเพื่อนและทำด้วยตนเองส่งผลให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนรู้ได้เร็วและมีความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองได้ในท้ายที่สุด

2. การอภิปรายผลเกี่ยวกับความยึดมั่นผูกพันในการเรียนพบว่ามีความเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 แปลผลได้ว่ามีความยึดมั่นผูกพันในการเรียนระดับมาก เมื่อเทียบกับเกณฑ์แปลผลตามเกณฑ์ของเบสท์และคานัน Best & Kahn (1993) เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสันเป็นกระบวนการที่สร้างความยึดมั่นผูกพันในการเรียนโดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง จากประสบการณ์ตรง เน้นสร้างแรงบันดาลใจและการสร้างแรงจูงใจ สร้างความตื่นตัวในแต่ละขั้น กระบวนการดังกล่าวช่วยส่งเสริมให้นักเรียนและมีความยึดมั่นผูกพันในการเรียน รายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์บทกวี เติมส์สัน ในขั้นนี้เป็นขั้นที่ส่งเสริมความยึดมั่นผูกพันในการเรียนในห้องเรียนเนื่องจากเมื่อนักเรียนได้ฟังครูอ่านบทร้อยกรองอย่างละเอียดซึ่งทำให้นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจบทร้อยกรองอย่างลึกซึ้ง โดยมีครูเป็นผู้คอยให้คำแนะนำและตั้งคำถามอย่างกลายถามมิตร ส่งผลให้นักเรียนกล้าที่จะซักถามและรู้สึกถึงความเอาใจใส่จากครูที่พยายามให้นักเรียนเห็นความสำคัญของคำแต่ละคำในบทอ่านซึ่งถือเป็นการสร้างบรรยากาศที่ดีระหว่างนักเรียนและครูจึงนับได้ว่าเป็นการสร้าง ความยึดมั่นผูกพันในการเรียน สอดคล้องกับ Teresa (1985: 55-59) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การอ่านอย่างละเอียดเพื่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ พบว่าการอ่านอย่างละเอียดสามารถสร้างความยึดมั่นผูกพันในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยเฉพาะการเขียนบทร้อยกรองอย่างสั้นได้

ขั้นที่ 2 รายการอาหาร ผสานสัมผัส เมื่อนักเรียนได้อ่านละเอียดร่วมกันกับครู ในขั้นนี้นักเรียนจะได้เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 โดยการชิมอาหารร่วมกันกับเพื่อน ข้อมูลจากบันทึกหลังสอนพบว่า เมื่อนักเรียนร่วมกันชิมอาหารพร้อมกับตอบคำถาม นักเรียนมีความกระตือรือร้นและตื่นเต้น นักเรียนมีความสุขกับการแลกเปลี่ยนความรู้สึกกับเพื่อนและนักเรียนต้องการที่จะเรียนในลักษณะนี้ในครั้งต่อไป จะเห็นได้ว่ากิจกรรมการเรียนรู้เช่นนี้สร้างความสนใจแก่นักเรียนได้มาก สอดคล้องกับ พิสนุ พงศรี (2551: 40) ที่ได้กล่าวถึงการใช้นวัตกรรมการสอนหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่แปลกใหม่ว่า สามารถช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้เร็วขึ้น ทำให้บทเรียนมีความน่าสนใจและบรรยากาศในการเรียนมีความสนุก ตื่นเต้นและท้าทาย คุณสมบัติดังกล่าวนี้เองทำให้สามารถสร้างความยึดมั่นผูกพันในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนได้

ขั้นที่ 3 แลกเปลี่ยนความรู้สึก ฝึกเขียนตามขั้นตอน เมื่อนักเรียนสามารถเรียนรู้อย่างมีความสุขผ่านกิจกรรมในขั้นที่ 2 ในขั้นนักเรียนจะได้เรียนรู้ฉันทลักษณ์และแลกเปลี่ยนคลั่งคำความคิดเห็นร่วมกันกับเพื่อน จากนั้นช่วยกันฝึกแต่งบทร้อยกรอง ข้อมูลจากบันทึกหลังสอนพบว่า ขณะที่นักเรียนแลกเปลี่ยนคลั่งคำและร่วมกันแต่งบทร้อยกรอง นักเรียนแต่ละคนต่างช่วยกันคิด เสนอคำและช่วยกันแต่งบทร้อยกรองจนสำเร็จ สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545: 13-16) ที่ว่าการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกันกับผู้อื่นจะช่วยให้การเรียนรู้จักปรับตัวได้ทุกที่ทุกเวลา นักเรียนจะเกิดความรักและมีความอ่อนโยนกับคนรอบข้าง และรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าจากการได้รับการยอมรับจากเพื่อน และครูเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี การเรียนรู้ผ่านการแลกเปลี่ยนกับเพื่อนผ่านกิจกรรมขั้นนี้ก่อให้เกิดความยึดมั่นผูกพันในการเรียนภาษาไทยได้

ขั้นที่ 4 อิสระทางความคิด ลิขิตร้อยกรอง เมื่อนักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงผ่านบรรยากาศการเรียนรู้ที่อบอุ่นทั้งด้านกายภาพและจิตใจแล้ว ในขั้นนี้นักเรียนจะได้แต่งบทร้อยกรองด้วยตนเอง ข้อมูลจากบันทึกหลังสอนพบว่า นักเรียนสามารถรวบรวมคลั่งคำจากการอ่านละเอียดและประสาทสัมผัสทั้ง 5 มาใช้ในการแต่งบทร้อยกรองได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Wilson and Wing-Jan (1993: 120-127) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเป็นอิสระและการคิดเชิงไตร่ตรองให้แก่ นักเรียนเป็นการจัดประสบการณ์ให้นักเรียนมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัว อีกทั้งยังส่งเสริมการเรียนรู้ที่อบอุ่นเพราะการที่นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นในการทำงานด้วยตนเอง ยอมรับฟังความคิดเห็น ส่งผลให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายและสามารถลงมือทำงานสำเร็จและเกิดเป็นความยึดมั่นผูกพันในการเรียน

ขั้นที่ 5 สื่อสารงานประพันธ์ สร้างสรรค์ศิลปะ ในขั้นนี้นักเรียนสามารถวาดภาพประกอบผลงานการแต่งบทร้อยกรองของตนเองได้ โดยภาพที่วาดมาจากความรู้ความเข้าใจจนสามารถสื่อสารจากความรู้สึกเป็นบทร้อยกรอง และจากบทร้อยกรองเป็นภาพที่สื่อสารได้ชัดเจนและมีความสร้างสรรค์ ข้อมูลจากบันทึกหลังสอนพบว่า นักเรียนรู้สึกผ่อนคลาย สนุกและมีความสุขกับการวาดภาพระบายสีและพึงพอใจในผลงาน

ของตน สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545: 163) ที่กล่าวว่า การใช้ศิลปะในการสื่อความคิดช่วยให้นักเรียนได้แสดงออกอย่างมีอิสระ มีสุนทรียภาพต่อสิ่งแวดล้อมและมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งต่าง ๆ เกิดความพอใจและสนุกสนาน กิจกรรมการเรียนรู้ที่สนุกสนานนี้เองเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดความยึดมั่นผูกพันในการเรียน

ขั้นที่ 6 ท่องโลกบทกวี เวทีนักเรียนกลอน เป็นขั้นที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้จัดแสดงผลงานของตนเองในวาระพิเศษ เช่น วันปัจฉิมนิเทศและมอบประกาศนียบัตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในขั้นนี้สามารถสร้างความยึดมั่นผูกพันในการเรียนเพราะนักเรียนเกิดความภาคภูมิใจกับผลงาน จากการสังเกตพบว่าผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนร่วมได้ชมผลงานของนักเรียน นักเรียนมีความพึงพอใจ ภาคภูมิใจในผลงานและความสำเร็จของตนเองสอดคล้องกับ Lee (2007: 209-216) ที่กล่าวว่า ความสำเร็จและความภาคภูมิใจของนักเรียนย่อมมาจากความสัมพันธ์ของเพื่อนในห้องและบุคคลแวดล้อม ซึ่งระดับความสัมพันธ์มีมากก็จะช่วยสร้างความสำเร็จให้นักเรียนมาก ความสัมพันธ์ที่มาจากความอบอุ่น ทัศนคติที่ดีในการเรียนและความเอาใจใส่ของครูส่งผลให้นักเรียนมีความยึดมั่นผูกพันในการเรียน

กระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสันจึงเป็นกระบวนการสอนที่สร้างบรรยากาศที่ดีในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องจากในแต่ละขั้นนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเองและเรียนรู้ร่วมกันกับเพื่อนส่งผลให้นักเรียนมีความมั่นใจในตนเอง นักเรียนมีความอบอุ่น กล้าแสดงความคิดเห็น มีสัมพันธภาพที่ดีกับคนรอบข้างสามารถทำงานด้วยตนเองและทำงานร่วมกันกับเพื่อนได้สำเร็จและเกิดความยึดมั่นผูกพันในการเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

การนำผลการวิจัยไปใช้ควรปรับกระบวนการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับและเหมาะสมกับเนื้อหา วัย และอาจเพิ่มการใช้ประสาทสัมผัสผ่านวิธีการอื่น ๆ ควรมีการจัดลำดับผลงานและรางวัลให้แก่ นักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการทำวิจัยที่นำกระบวนการอ่านละเอียดเพื่อเขียนร้อยกรองของทิมเมอร์แมนและจอห์นสันไปใช้ในการพัฒนาความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทอื่น ๆ

2.2 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองด้วยเทคนิควิธีการอื่น ๆ เช่น วิธีสอนที่ได้รับการพัฒนาขึ้นมาใหม่ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมวิชาการ. (2534). *ความคิดสร้างสรรค์หลักสูตรทฤษฎีการเรียนการสอน*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- จิตรา วสุวานิช. (2531). *จิตวิทยาการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญมี พันธุ์ไทย. (2554). *ระเบียบวิธีวิจัยการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- บุญยเสนอ ตริวิเศษ. (2565). สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ จังหวัดบุรีรัมย์. *สัมภาษณ์*, 31 กรกฎาคม.
- พิสนุ พองศรี. (2551). *วิจัยชั้นเรียน: หลักการและเทคนิคปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: บริษัทด้านสุทธาการพิมพ์ จำกัด.
- ธัญญานิษฐ์ สิทธิโชครสกุล. (2565). *ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนบ้านดอนยาว จังหวัดนครราชสีมา*. *สัมภาษณ์*, 2 สิงหาคม.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2558). *วิธีวิจัยทางการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทยชุดภาษาเพื่อชีวิต วรรณคดีลانا ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สกสค. ลาดพร้าว.
- สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์ (2541). *การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุรัตน์ คำหอมชื่น. (2558). *การพัฒนาความสามารถด้านการแต่งกลอนสุภาพ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิค CIIRC*. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สมจิต สวธนไพบุลย์. (2535). *ธรรมชาติวิทยาศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- อิงอร สุพันธุ์วณิช. (2558). *วรรณกรรมวิจารณ์*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: โครงการเผยแพร่ผลงานวิชาการ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Adler, M. (2002). *The role of play in writing development: A study of four high school creative writing classes* (Publication No. 3039719). [Doctoral dissertation, University at Albany, State University of New York]. ProQuest Dissertations and Theses Global.
- Best and Kahn James V. (1993). *Research in Education*. 7 th ed. Boston : Allyn and Bacon. p. 246.
- Bloom, Benjamin S.,et al. (1971). *Handbook on Formative and Summative Evaluation of Student Learning*. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Johnson, D. W. & Johnson, R. T. (1987). *Learning together an alone: Cooperative and individualistic learning*. (2nd ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall International
- Lee, S.-J. (2007). The Relations between the Student-Teacher Trust Relationship and School Success in the Case of Korean Middle Schools. *Educational Studies*, 33 (2), 209-216.
- Nancy, S. (1978). The Teaching of Poetry in Grade Seven and Eight-A Survey of Theory, Practices, and Materials. *Dissertation Abstract International*, 39, 2857-2858.
- Neddeau, B. (2016). Close Reading and Movement: A Lesson on Student Engagement and the Four Cs. *Leaning Landscapes*, 9 (2), 433-442.
- Nicole, B. (2002). Saying It More Intensely: Using Sensory Experience to Teach Poetry Writing. *The English Journal*, Vol. 91, No. 3, Teaching and Writing Poetry (Jan., 2002), pp. 98-103 (6 pages)
- Paiva, D. (2020). *Poetry as a resonant method for multi-sensory research*. *Emotion, Space and Society*, 34 (February 2020), 1-7. <https://doi.org/10.1016/j.emospa.2020.100655>
- Timmermans, K. M., & Johnson, A. (2017). Introducing and Sustaining Close Reading and Writing Through Poetry. *The Reading Teacher*, 71 (3), 357-362.
- Wilson, J. & Wing-Jan, L. (1993). *Thinking for themselves: Developing strategies for reflective learning*. Armadale, Australia: Eleanor Curtin.